

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 2Pc/28/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8520201974
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Danka Majdáková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2021:8520201974.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa sudkyňou Mgr. Dankou Majdákovou v rodinnoprávnej veci navrhovateľa: E. T., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom A. X, XXX XX J. Q., zastúpený: Mgr. Mária Baranová, LL.M, advokátka, Advokátska kancelária so sídlom Továrenská 43, 064 01 Stará Ľubovňa proti osobe, ktorá podľa návrhu má platiť výživné: S. T., nar. X.X.XXXX, trvale bytom P. č. XX, zastúpený: JUDr. Helena Demjanová, advokátka, Advokátska kancelária so sídlom Sládkovičová 15, 064 01 Stará Ľubovňa o návrhu na zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

I. M e n í sa rozsudok Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 2P/92/2013 zo dňa 1.7.2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov sp. zn. 1CoP/27/2014 zo dňa 19.11.2014 v III. výroku v časti výživného pre navrhovateľa, E. T., nar. XX.X.XXXX, tak, že toto výživné zo strany osoby, ktorá podľa návrhu má platiť výživné, S. T., nar. X.X.XXXX sa z v y š u j e zo sumy 80 eur mesačne na sumu 160 eur mesačne, počnúc dňom 3.12.2020, ktoré výživné je S. T. povinný uhrádzať vždy do 15 - tého dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám navrhovateľa.

II. Dĺžné výživné za obdobie od 3.12.2020 do 27.4.2021 v celkovej sume 329,84 eur sa osobe, ktorá podľa návrhu má platiť výživné p o v o ľ u j e splácať v troch mesačných splátkach spolu s bežným výživným pod hrozbou straty výhody splátok pri nezaplatení čo i len jednej splátky.

III. V prevyšujúcej časti sa návrh z a m i e t a.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľ sa návrhom doručeným súdu dňa 3.12.2020 domáhal zvýšenia výživného od svojho otca na sumu 180 eur mesačne. Návrh odôvodnil tým, že naposledy bolo výživné určené v sume 80 eur mesačne rozhodnutím, ktoré nadobudlo právoplatnosť 1.12.2014, od tejto doby sa podstatne zvýšili jeho náklady na výživu, ošatenie, školu, voľno časové aktivity, hygienické potreby, matka nikde nepracuje, je na materskej dovolenke, otec pracuje v zahraničí.

2. Súd poučil účastníkov konania o ich procesných právach a povinnostiach, osobu, ktorá podľa návrhu je povinná platiť výživné vyzval aby sa k návrhu, ktorý jej súčasne doručil, vyjadrila. Oboch účastníkov konania vyzval k preukázaniu svojich osobných, majetkových a zárobkových pomerov.

3. Osoba, ktorá podľa návrhu je povinná platiť výživné - otec navrhovateľa v písomnom vyjadrení k návrhu doručenom súdu dňa 18.1.2021 uviedol, že so zvýšením výživného na sumu požadovanú navrhovateľom nesúhlasí, súhlasí so zvýšením výživného na sumu 100 eur, pritom je ochotný tak ako doteraz pomáhať navrhovateľovi pri zabezpečovaní jeho jednorazových potrieb súvisiacich so

zabezpečením oblečenia, obuvi, športových a iných voľno časových potrieb. Vo vyjadrení ďalej opísal svoje osobné, majetkové a zárobné pomery.

4. Navrhovateľ na pojednávaníach na podanom návrhu trval uviedol, že je žiakom strednej školy, učí sa za stolára, náklady na jeho starostlivosť vyčíslil sumou 320 eur mesačne, podotkol, že má zdravotné problémy, nosí okuliare. Býva s matkou, ktorá sa druhý krát vydala, s jej terajším manželom a súrodencami v 3 izbovom byte, spolu ich tam žije 7 osôb, náklady na bývanie znáša matka, ktorá je na materskej dovolenke. Potvrdil, že otec mu na výživu prispieva aj mimo toho čo má stanovené súdom, naposledy na Vianoce sumou 50 eur a zakúpil mu tepláky za 15 eur.

5. Osoba, ktorá podľa návrhu je povinná platiť výživné (ďalej len otec navrhovateľa) na pojednávaní súhlasil so zvýšením výživného, avšak na maximálnu sumu 140 eur mesačne. Uviedol, že pracuje na základe živnostenského oprávnenia v zahraničí a jeho čistý mesačný príjem je cca 1530 eur mesačne, iný príjem nemá, za každý deň pobytu v zahraničí si do výdavkov účtuje sumu 45 eur ako diéty. Jeho mesačne výdaje sú vo výške cca 1500 eur. Býva v rodičovskom rodinnom dome, okrem toho vlastným rodinným dom, ktorý nadobudol titulom vyporiadania BSM s matkou navrhovateľa, na čo si zobral úver, ktorý spláca mesačne sumou 63 eur, spláca aj hypotekárny úver v sume 153 eur, ktorý prevzal titulom vyporiadania BSM. Má ešte jednu vyživovaciu povinnosť k synovi A., k dcére P. mu vyživovacia povinnosť zanikla, no výživné jej platil do apríla 2021.

6. Právna zástupkyňa navrhovateľa v záverečnom prednese po vykonanom dokazovaní, žiadala návrhu v celom rozsahu vyhovieť zdôraznila, že je v možnostiach a schopnostiach otca navrhovateľa prispievať na jeho výživu navrhovanou sumou. Od poslednej úpravy výživného došlo k podstatnej zmene pomerov na strane navrhovateľa keď sa zvýšili náklady na jeho výživu, ošatenie, náklady na štúdium voľno časové aktivity a náklady súvisiace s jeho zdravotným stavom. Na strane matky pribudla vyživovacia povinnosť k dvom maloletým deťom. Na strane otca naopak ubudla vyživovacia povinnosť k plnoletej dcére P. vo výške 130 eur mesačne, počnúc dňom 1.12.2020. Spochybnila príjem uvádzaný otcom navrhovateľa, keďže uvádza vyššie výdaje ako príjem, pričom sa ešte podieľal polovičnou sumou pri mimoriadnych výdavkoch na nákup oblečenia, obuvi, prispievaním pri rodinných oslavách, prázdninách a podobne. K vyporiadaniu BSM medzi rodičmi navrhovateľa došlo pred 7 rokmi. K výdavkom navrhovateľa zdôraznila, že sú v minimálnej výške 260 eur mesačne pričom matka sa vzhľadom na to, že nepracuje sa na nich môže podieľať v minimálnej miere, predovšetkým poskytovaním ubytovania. Naopak niektoré výdaje otca navrhovateľa napr. na stravu vo výške 700 eur mesačne počas turnusov, 150 eur svojim rodičom ak je doma plus 50 eur poplatky s užívaním domu považuje na značne nadhodnotené. Životná úroveň otca navrhovateľa vzhľadom na deklarované výdavky je násobne vyššia pričom navrhovateľ ma právo podieľať sa na životnej úrovni svojho otca.

7. Právna zástupkyňa otca navrhovateľa navrhla výživne primerane zvýšiť, tak aby zodpovedalo možnostiach a schopnostiam otca navrhovateľa ako aj odôvodneným potrebám navrhovateľa. Poukázala na pokles príjmov otca navrhovateľa pri porovnaní rokov 2019 a 2020, spochybnila niektoré navrhovateľom preukazované výdavkové položky. Podotkla, že navrhovateľom navrhované výživne považujú za také, ktoré prekračuje viac ako 100 % rastu životnej úrovne za inkriminované obdobie od posledného rozhodnutia súdu ohľadne výživného. Zdôraznila, že k BSM medzi rodičmi navrhovateľa došlo v roku 2017 a príspevky na vkladné knižky deťom sa udiali v roku 2017, teda nedá sa to zakomponovať do jeho výdavkov teraz. K najstaršej dcére P. uviedla, že jej bolo platené až do dňa rozhodnutia súdu čiže do apríla 2021, preto navrhla aby súd rozhodol o primeranom výživnom, ktoré zodpovedá možnostiam odporcu a odôvodneným potrebám navrhovateľa.

8. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámil sa s obsahom listinných dôkazov tvoriacich obsah spisu ako aj s obsahom pripojených spisov tunajšieho súdu sp. zn. 2P/92/2013 a 2Pc/26/2020 na základe čoho ustálil nasledovný skutkový stav

9. Rozsudkom č.k. 2P/92/2013-136 zo dňa 1.7.2014 tunajší súd prvým výrokom manželstvo rodičov navrhovateľa rozviedol, druhým výrokom v tom čase mal. E. na čas po rozvode zveril do osobnej starostlivosti matky- Q. T., tretím výrokom zaviazal otca - S. T. prispievať na výživu mal. E. sumou 80 eur mesačne, štvrtým výrokom styk otca s mal. deťmi neupravil, piatym výrokom v prevyšujúcej časti návrh zamietol, šiestym výrokom vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania a siedmym výrokom zaviazal žalovaného nahradiť trovy štátu. Rozsudok v časti výživného nadobudol

právoplatnosť dňa 1.12.2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov, sp. zn. 1CoP/27/2014 zo dňa 19.11.2014.

10. V čase poslednej úpravy výživného navrhovateľ navštevoval základnú školu (v apríli 2014 5. ročník), bol alergikom v dôsledku čoho matka mesačne vynakladala na lieky cca 3 eura.

11. V súčasnosti navrhovateľ navštevuje X. ročník Strednej odbornej školy Jarmočná, Stará Ľubovňa, učí sa za stolára. Býva spolu s matkou, jej manželom a súrodencami ide o 7 člennú rodinu, náklady na bývanie predstavujú sumu 393 eur mesačne a 120,78 eur miestne poplatky ročne. Jeho mesačne výdaje predstavujú sumu v rozpätí od 260 do 320 eur a pozostávajú z nákladov na stravu 120 eur, ošatenie 60 eur, lieky a regenerácia tela 20 eur, kozmetika a strihanie 30 eur, okuliare 6,66 eur, štúdium 30 eur, voľno časové aktivity 20 eur, mobil 10 eur. Má problémy so slezinou, navštevuje hematológiu v Poprade, nosí okuliare.

12. Otec navrhovateľa - osoba, ktorá podľa návrhu má platiť výživné, v čase poslednej úpravy výživného pracoval neoficiálne bez zmluvy v zahraničí - Holandsku, ako murár, kde zarobil cca 1000 eur mesačne. Jeho mesačne náklady predstavovali odvody poisťovniam v sume 164 eur, splátka hypotéky v sume 153 eur, životná poisťka 52 eur, elektrina 10 eur, a vývoz TDO 72 eur ročne. Býval pri rodičoch, na chod domácnosti v čase kedy nebol v zahraničí prispieval sumou 50 eur, náklady na živobytie v zahraničí predstavovali sumu cca 400 eur. Mal ešte dve vyživovacie povinnosti.

13. V súčasnosti je otec navrhovateľa držiteľom živnostenského oprávnenia pracuje ako pomocný stavebný robotník v 6-týždňových turnusoch v Holandsku. Jeho čistý mesačný príjem je cca 1500 eur, iný príjem nemá. Svoje mesačne náklady vyčíslil sumou cca 1500 eur a predstavujú výdaje na poisťku 52 eur, odvody poisťovniam 167,89 eura 70,91 eur, mobil 23 eur, cesta do Holandska a späť 260 eur, ubytovanie v zahraničí 200 eur, strava 500 eur počas turnusu. Spláca hypotéku 153,25 eur, spotrebný úver 62,84 eur, prispieva rodičom na bývanie sumou 200 eur, stočné u 13,60 eur, daň z nehnuteľností 19,56 eur ročne, komunálny odpad 19 eur, cintorínsky poplatok 6 eur, poisťku 32,32 eur, zákonnú poisťku za motorové vozidlo 109,77 eur. Naďalej býva v rodičovskom dome. Ubudla mu jedna vyživovacia povinnosť k dcére P..

14. V čase poslednej úpravy výživného matka navrhovateľa bola na rodičovskom príspevku, ktorý poberala v sume 199,60 eur, poberala prídavky na 4 detí v sume 92,40 eur. Bývala v podnájme za ktorý platila 313 eur, okrem navrhovateľa mala ešte tri vyživovacie povinnosti aj k dcére P., ktorá sa narodila z družského vzťahu s R. T..

15. V súčasnosti matka navrhovateľa je na materskej dovolenke, pobera rodičovský príspevok v sume 275,90 eur a rodinné prídavky na 3 detí v sume 102 eur. Matka navrhovateľa sa vydala, celá rodina býva v podnájme za ktorý mesačne platia 393 eur. Ubudla jej vyživovacia povinnosť k dcére P., pribudla k synovi, ktorý sa jej narodil z manželského zväzku so súčasným manželom.

16. Otec navrhovateľa súdom stanovené výživné pravidelne platí, dlh na výživnom nemá, nad rámec výživného prispel navrhovateľovi sumou 65 eur (za 15 eur zakúpil tepláky a 50 eur v hotovosti).

Na základe takto zisteného skutkového stavu súd právne uzatvára:

17. Podľa § 62 ods. 1 (ďalej len ZoR), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

18. Podľa § 62 ods. 2 ZoR obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

19. Podľa § 62 ods. 3 ZoR každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

20. Podľa § 62 ods. 5 ZoR výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

21. Podľa § 75 ods. 1 ZoR pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

22. Podľa § 78 ods. 1 ZoR dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

23. Podľa § 78 ods. 3 ZoR pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

24. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len C.m.p.) na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

25. Podľa § 217 ods. 1 prvá veta Civilného sporového poriadku (ďalej len C.s.p.) pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

26. Podľa § 230 C.s.p. ak sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať rozhodovať znova.

Právne posúdenie vecí:

27. Predmetom konania je návrh navrhovateľa na zvýšenie výživného zo sumy 80 eur na sumu 180 eur mesačne.

28. Naposledy bolo o výživnom pre navrhovateľa právoplatne rozhodnuté v decembri 2014, teda pred viac ako 6 rokmi.

29. Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom trvá do času kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Táto schopnosť závisí od toho, kedy sa dieťa stáva spôsobilým uhrádzať svoje odôvodnené potreby z odmeny za vlastnú prácu takej povahy, ktorá zodpovedá jeho fyzickým a duševným predpokladom a potrebám spoločnosti.

30. Je nesporné, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Výživné má vždy prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri určení výšky výživného sú rozhodujúce reálne zárobkové možnosti, schopnosti, ako aj majetkové pomery každého z rodičov, ktoré sú dané nielen subjektívnymi vlastnosťami.

31. Výživným sa rozumejú náklady na uspokojovanie všetkých životných potrieb toho, komu je poskytované v súvislosti s jeho všestranným rozvojom, tak po stránke fyzickej, ako aj po stránke duševnej. Rozsah nákladov na úhradu životných potrieb osoby odkázanej na výživné je rôzna, a to vzhľadom na vek, zdravotný stav, ale aj nadanie (schopnosti) tejto osoby, spôsob prípravy na jej budúce povolanie a pod, V zmysle vyššie uvedených zákonných ustanovení, základom pre hodnotenie schopností a možností rodičov plniť si svoju vyživovaciu povinnosť voči ich dieťaťu, je zistenie ich skutočných príjmov, ale aj podkladov odôvodňujúcich záver, že tento dosahovaný príjem zodpovedá ich telesným a duševným schopnostiam, skúsenostiam v plnení pracovných povinností, ako aj miestnym lokálnym možnostiam ich uplatnenia a závisí aj od zisťovania ich celkových majetkových pomerov v širšom slova zmysle. Pri rozhodovaní o rozsahu vyživovacej povinnosti (resp. pri rozhodovaní o zmene výšky už určeného výživného má súd vychádzať jednak zo všeobecného hľadiska, t.j. zo skúmania odôvodnených potrieb dieťaťa, rozsah ktorých je rôzny vzhľadom na vek, zdravotný stav, spôsob prípravy na budúce povolanie, nadanie, záujmy dieťaťa, a zároveň vychádza aj z reálnych možností a schopností rodičov dieťaťa plniť si svoju vyživovaciu povinnosť. Medzi týmito dvoma kritériami, t.j. medzi odôvodnenými potrebami dieťaťa a reálnymi schopnosťami anosťami rodičov platí zásada priamej úmernosti, ktorá je plne v súlade s normatívnou zásadou, že dieťa má právo žiť na takej úrovni na akej žijú jeho rodičia. Odôvodnenými potrebami sú aj také potreby, ktoré nie sú celkom bežné,

ale zároveň sú pre vývoj dieťaťa prospešné, napr. rekreačné, kultúrne, vo vyššej miere zmierňujúce zdravotný handicap a pod. Rozsah odôvodnených potrieb osoby odkázanej na výživné, je teda súčasne závislý od reálnych schopností a možností osôb povinných poskytovať výživné, t.j. od ich zárobkových schopností a možností, počtu ich celkových vyživovacích povinností a podobne.

32. Vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení hmotnoprávnou podmienkou toho, aby súd mohol o veci opakovane rozhodnúť (znížiť resp. zvýšiť výživné pre dieťa) je zmena pomerov. V zmysle judikatúry je potrebné prihliadnuť ku všetkým okolnostiam, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného. Avšak len vtedy môžu byť dôvodom na zmenu vyživovacej povinnosti, keď sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia rozsudku.

33. Zmena pomerov môže byť odôvodnená buď subjektívne - okolnosťami na strane povinného, resp. oprávneného, alebo objektívne - vývojom životných nákladov. Na strane povinného môže byť takou zmenou strata zamestnania, dlhodobá práceneschopnosť, vznik novej vyživovacej povinnosti, zhoršenie majetkových pomerov. Na strane oprávneného sú takými okolnosťami napríklad nadobudnutie čiastočnej alebo úplnej schopnosti živiť sa sám, zmena potrieb u školopovinných detí zväčša prechod na iný stupeň školskej dochádzky, zmena majetkových pomerov. Až v prípade, ak má súd preukázané, že sa pomery účastníkov zmenili, môže rozhodnúť o zmene výšky vyživovacej povinnosti. V ustanovení § 78 ods. 3 Zákona o rodine je zakotvená tzv. valorizačná klauzula, v zmysle ktorej je potrebné zohľadniť aj zmenu výšky životných nákladov napríklad z cien spotrebného koša, miery inflácie, resp. iných ekonomických ukazovateľov. Vývoj životných nákladov je pritom objektívna okolnosť, ktorá by aj sama osebe mohla odôvodniť zmenu výšky výživného. Valorizačná klauzula sa môže uplatniť buď samostatne ako objektívny dôvod na zmenu rozhodnutia alebo spolu s inými dôvodmi.

34. Navrhovateľ odôvodňuje potrebu zvýšenia výživného uplynutím času, nástupom na strednú školu, zvýšením nákladov na jeho živobytie (výživu, ošatenie štúdium, voľno časové aktivity a pod.)

35. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že od poslednej úpravy výživného t.j. od decembra 2014 došlo k takej zmene pomerov tak na strane navrhovateľa ako aj na strane povinného, t.j. osoby, ktorá podľa návrhu je povinná platiť výživné - otca navrhovateľa, ktorá odôvodňuje zvýšenie výživného.

36. Od poslednej úpravy výživného uplynulo značné časové obdobie (viac ako 6 rokov). Navrhovateľ vyrástol, nastúpil na strednú školu, s čím sú nepochybne spojené vyššie náklady či už na stravu, ošatenie, voľno časové aktivity, školu a podobne, ako v čase keď bol žiakom základnej školy. Pribudli mu zdravotné problémy so slezinou, nosí okuliare, čo taktiež predstavuje nezanedbateľnú výdajovú položku. Súd za reálne a primerane jeho veku a zdravotnému stavu považuje náklady v sume cca 300 eur.

37. Otec navrhovateľa tak ako v čase poslednej úpravy výživného aj teraz pracuje v zahraničí ako stavebný robotník, v súčasnosti pracuje oficiálne na živnosť, pričom jeho čistý mesačný príjem je podľa jeho vlastného vyjadrenia v čistom 1500 eur mesačne. Teda oproti poslednej úpravy výživného sa mu príjem zvýšil o 500 eur mesačne, taktiež mu ubudla vyživovacia povinnosť k dcére P. v sume 130 eur mesačne. Otec navrhovateľa od poslednej úpravy výživného sa stal výlučným vlastníkom rozostavaného rodinného domu, ktorý nadobudol titulom vyporiadania BSM s matkou navrhovateľa. Naďalej býva pri rodičoch. Dôsledným porovnávaním deklarováných príjmov (1500 eur) a výdajov (cca 1500 eur) otca navrhovateľa súd dospel k záveru, že otec navrhovateľa má pravdepodobne vyšší príjem ako tvrdil súdu, resp. má nižšie výdaje ako preukazoval. Výdavky či iné náklady nie je samo o sebe možné z hľadiska plnenia vyživovacej povinnosti zohľadňovať, nakoľko výživné má prednosť pred všetkými ostatnými výdavkami rodičov, v danom prípade otca navrhovateľa a taktiež nie je možné pri určení výšky výživného zohľadňovať bežné náklady na domácnosť (ktoré sú na strane oboch rodičov aj matky navrhovateľa). Keďže plnenie vyživovacej povinnosti je prvoradou zákonnou povinnosťou rodičov, rodič je povinný plne rešpektovať vyživovaciu povinnosť a svoje výdavky usmerniť tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti nebolo ohrozené.

38. V neposlednom rade musí súd poukázať na ustanovenie § 78 ods. 3 Zákona o rodine, v ktorom je zakotvená tzv. valorizačná klauzula, v zmysle ktorej je potrebné zohľadniť aj zmenu výšky životných nákladov napríklad z cien spotrebného koša, miery inflácie, resp. iných ekonomických ukazovateľov. Vývoj životných nákladov je pritom objektívna okolnosť, ktorá by aj sama osebe mohla odôvodniť zmenu výšky výživného. Valorizačná klauzula sa môže uplatniť buď samostatne ako objektívny dôvod

na zmenu rozhodnutia alebo spolu s inými dôvodmi. Objektívne životné náklady, resp. ich zvýšenie vzhľadom na ekonomickú situáciu, a teda valorizačná zložka, je premietnutá ako u osôb povinných, tak aj oprávnených - deťoch. Od poslednej úpravy výživného na strane navrhovateľa došlo k zvýšeniu nákladov s prihliadnutím na vzrast objektívnych potrieb vzhľadom na jeho vek, vývoj, rast, zdravotný stav a s tým spojené náklady na stravovanie, ošatenie, zdravotnú starostlivosť. Práve vzrast objektívnych potrieb navrhovateľa umožňuje zvýšiť výživné. Je potrebné podotknúť, že na strane navrhovateľa došlo k podstatnej zmene pomerov, ktorá do značnej miery zvyšuje jeho finančné náklady, nástup na strednú školu, zdravotné problémy čo má dopad na vyššie náklady na zdravotnú starostlivosť - cesty za pravidelné kontroly do Popradu, vitamínové doplnky a pod.

39. Súd poznamenáva, že zo zisteného skutkového stavu o pomeroch účastníkov konania a ich dôsledným porovnaním s pomermi v čase predchádzajúcej úpravy výživného, t.j. december 2014, vyplýva taká zmena pomerov, ktorá odôvodňovala zvýšenie výživného z doterajšej sumy 80 eur mesačne na sumu 160 eur mesačne. Suma 160 eur mesačne podľa názoru súdu zodpovedá odôvodneným potrebám navrhovateľa (pri objektívnych nákladoch na živobytie do 300 eur mesačne), ako aj schopnostiam a možnostiam osoby, ktorá podľa návrhu má platiť výživné, t.j. otca navrhovateľa (príjem 1500 eur a ešte jedna vyživovacia povinnosť). V tejto súvislosti súd poznamenáva, že je povinnosťou otca navrhovateľa, aby hľadal všetky možnosti, svoje rezervy, tak aby svojmu dieťaťu poskytol stanovený rozsah vyživovacej povinnosti (160 eur mesačne).

40. Vzhľadom na uvedené súd zmenil pôvodné rozhodnutie výživné pre navrhovateľa zo strany jeho otca zvýšil na sumu 160 eur mesačne. Počiatok zvýšenia vyživovacej povinnosti pre navrhovateľa súd určil odo dňa 3.12.2020, t.j. dňom podania návrhu, keďže ide o výživné pre plnoleté dieťa.

41. Súd zároveň zaviazal otca navrhovateľa zaplatiť navrhovateľovi dlžné výživné za obdobie od 3.12.2020 do dňa rozhodnutia súdu t.j. 27.4.2021 vo výške 329,84 eur, ktoré povolil otcovi v zmysle § 232 ods. 4 C.s.p. splácať v troch mesačných splátkach spolu s bežným výživným pod hrozbou straty výhody splátok pri nezaplatení čo i len jednej splátky.

42. Súd pri výpočte dlžného výživného vychádzal zo zvýšeného mesačného výživného v období od 3.12.2020 v sume 160 eur, čo predstavuje sumu 789,68 eur (12/20 - 29 dní á 149,68 eur, 1/21-4/21 4x160 á 640 eur). Podľa zhodných tvrdení oboch účastníkov konania otec navrhovateľa za uvedené obdobie uhradil navrhovateľovi výživné v súdom stanovenej výške po 80 eur a 65 eur navyše - zakúpením teplákov v sume 15 eur a 50 eur v hotovosti, čo predstavuje spolu sumu 459,84 eur (12/20 -29 dní a 74,84 eur, 1/21 - 4/21 4x80 a 320 eur).

43. Keďže sumu zvýšenia výživného v rozsahu 160 eur podľa názoru súdu zodpovedá odôvodneným potrebám navrhovateľa, ale aj schopnostiam a možnostiam jeho otca nad túto sumu, keďže navrhovateľ žiadal vyššie výživné súd tretím výrokom tohto rozsudku návrh zamietol ako nedôvodný.

44. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 C.m.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie môže podať účastník, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 C.s.p.).

Prokurátor môže podať odvolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 361 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 362 ods. 1 C.s.p.).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 1,2 C.m.p.)

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 63 C.m.p.)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 C.m.p.).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, ktorým bola upravená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku. Exekúciu možno vykonať zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, príkazom pohľadávky, predajom hnutel'ných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.